C/2024/6832

29.11.2024 г.

# ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

**от 21 октомври 2024 година**

**относно икономическата, бюджетната, трудовата и структурната политика на Словакия**

(C/2024/6832)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2024/1263 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2024 г. за ефективна координация на икономическите политики и за многостранно бюджетно наблюдение и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета ([1]), и по-специално член 3, параграф 3 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ([2]), и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

(1) Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета ([3]), с който бе създаден Механизмът за възстановяване и устойчивост („Механизмът“), влезе в сила на 19 февруари 2021 г. По линия на Механизма се предоставя финансова подкрепа на държавите членки за осъществяването на реформи и инвестиции, водещи до фискален стимул, финансиран от Съюза. В съответствие с приоритетите на европейския семестър за координация на икономическите политики Механизмът спомага за постигането на икономическо и социално възстановяване и за изпълнението на устойчиви реформи и инвестиции, по-специално реформи и инвестиции за насърчаването на екологичния и цифровия преход и за укрепването на устойчивостта на икономиките на държавите членки. Механизмът също така спомага за укрепването на публичните финанси и за стимулирането на растежа и създаването на работни места в средносрочен и дългосрочен план, за подобряването на териториалното сближаване в рамките на Съюза и за подкрепата на непрекъснатото прилагане на Европейския стълб на социалните права.

(2) Регламент (ЕС) 2023/435 на Европейския парламент и на Съвета ([4]) („Регламентът REPowerEU“), приет на 27 февруари 2023 г., има за цел постепенното премахване на зависимостта на Съюза от вноса на руски изкопаеми горива. Това ще спомогне за постигането на енергийна сигурност и диверсификация на енергийните доставки на Съюза, като същевременно ще увеличи използването на възобновяеми енергийни източници, капацитета за

([1]) ОВ L, 2024/1263, 30.4.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
([2]) ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.
([3]) Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост (ОВ L 57, 18.2.2021 г., стр. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).
([4]) Регламент (ЕС) 2023/435 на Европейския парламент и на Съвета от 27 февруари 2023 г. за изменение на Регламент (ЕС) 2021/241 във връзка с главите за REPowerEU в плановете за възстановяване и устойчивост и за изменение на регламенти (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) 2021/1060 и (ЕС) 2021/1755 и Директива 2003/87/ЕО (ОВ L 63, 28.2.2023 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

съхранение на енергия и енергийната ефективност. Словакия добави нова глава за REPowerEU към своя национален план за възстановяване и устойчивост, за да финансира ключови реформи и инвестиции, които ще спомогнат за постигането на целите на REPowerEU.

(3) На 16 март 2023 г. Комисията публикува съобщение, озаглавено „Дългосрочна конкурентоспособност на ЕС: перспективи след 2030 г.“, за да осигури информация за политическите решения и да се създадат рамкови условия за увеличаване на растежа. Съобщението е структурирано около девет взаимно подсилващи се движещи сили в областта на конкурентоспособността. Сред тези движещи сили достъпът до частен капитал, научните изследвания и иновациите, образованието и уменията и функциониращият единен пазар се открояват като основни приоритети на политиката за реформи и инвестиции с цел справяне с настоящите предизвикателства, свързани с производителността, както и за изграждане на дългосрочна конкурентоспособност на Съюза и неговите държави членки. На 14 февруари 2024 г. Комисията публикува съобщение, озаглавено „Годишен доклад от 2024 г. за единния пазар и конкурентоспособността“. В съобщението се описват подробно конкурентните предимства на европейския единен пазар и предизвикателствата пред него, като се проследява годишното развитие в съответствие с установените девет движещи сили на конкурентоспособността.

(4) На 21 ноември 2023 г. Комисията прие годишния обзор на устойчивия растеж за 2024 г., с което постави началото на европейския семестър за координация на икономическите политики за 2024 г. На 22 март 2024 г. Европейският съвет одобри приоритетите на обзора на устойчивия растеж за 2024 г. във връзка с четирите измерения на конкурентоспособната устойчивост. На 21 ноември 2023 г. въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 Комисията прие и доклада за механизма за предупреждение за 2024 г., в който посочи Словакия като една от държавите членки, които могат да бъдат засегнати или за които може да съществува риск да бъдат засегнати от дисбаланси и за които ще е необходим задълбочен преглед. На 16 януари 2024 г. Комисията прие становище относно проекта на бюджетен план на Словакия за 2024 г. Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната, както и предложение за съвместния доклад за заетостта за 2024 г., в който се анализира прилагането на насоките за заетостта и принципите на Европейския стълб на социалните права. Съветът прие Препоръката относно икономическата политика на еврозоната ([5]) („Препоръка от 2024 г. относно еврозоната“) на 12 април 2024 г. и съвместния доклад за заетостта на 11 март 2024 г.

(5) На 30 април 2024 г. влезе в сила новата рамка на Съюза за икономическо управление. Рамката включва новия Регламент (ЕС) 2024/1263 за ефективна координация на икономическите политики и за многостранно бюджетно наблюдение, изменения Регламент (ЕО) № 1467/97 на Съвета ([6]) за ускоряване и изясняване на прилагането на процедурата при прекомерен дефицит и изменената Директива 2011/85/ЕС ([7]) относно изискванията за бюджетните рамки на държавите членки. Целите на новата рамка за икономическо управление са насърчаване на стабилни и устойчиви публични финанси, устойчив и приобщаващ растеж и устойчивост чрез реформи и инвестиции и предотвратяване на прекомерни бюджетни дефицити. С новата рамка за икономическо управление се насърчава също националната ангажираност и се поставя по-силен акцент в средносрочен план, наред с по-ефективно и по-съгласувано прилагане. Всяка държава членка трябва да представи на Съвета и на Комисията национален средносрочен фискално-структурен план. Националният средносрочен фискално-структурен план съдържа фискалните ангажименти, ангажиментите за реформи и ангажиментите за инвестиции на държавата членка, които обхващат период на планиране от 4 или 5 години в зависимост от редовната продължителност на мандата на законодателния орган в съответната държава. Планът за нетните разходи ([8]) в националните средносрочни фискално-структурни планове трябва да спазва изискванията на Регламент (ЕС) 2024/1263, в това число изискванията консолидираният държавен дълг да следва правдоподобно низходяща тенденция до края на периода на корекция или да остане на разумни равнища под 60 % от брутния вътрешен продукт (БВП), а дефицитът по консолидирания държавен бюджет да бъде сведен и/или поддържан под референтната стойност по Договора от 3 % от БВП в средносрочен план. Когато държава членка поеме ангажимент да изпълни съответен набор от реформи и инвестиции в съответствие с критериите, посочени в Регламент (ЕС) 2024/1263, периодът на корекция може да бъде удължен с най-много 3 години. За да подпомогне изготвянето на тези национални средносрочни фискално-структурни планове, на 21 юни 2024 г. Комисията публикува насоки относно информацията, която трябва да бъде предоставена от държавите членки в техните национални средносрочни фискално-структурни планове и в техните годишни доклади за напредъка. В съответствие с членове 5 и 36 от Регламент (ЕС) 2024/1263 Комисията предаде на държавите членки референтни траектории и техническа информация по целесъобразност. Държавите членки трябва да представят своите национални средносрочни фискално-структурни планове до 20 септември

([5]) Препоръка на Съвета от 12 април 2024 г. относно икономическата политика на еврозоната (ОВ C, C/2024/2807, 23.4.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2807/oj).

([6]) Регламент (ЕО) № 1467/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за ускоряване и изясняване на прилагането на процедурата при прекомерен дефицит (ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/oj).

([7]) Директива 2011/85/ЕС на Съвета от 8 ноември 2011 г. относно изискванията за бюджетните рамки на държавите членки (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/oj).

([8]) Нетни разходи съгласно определението в член 2, точка 2 от Регламент (ЕС) 2024/1263: „нетни разходи“ означава публичните разходи след приспадане на i) разходите за лихви, ii) дискреционните мерки по отношение на приходите, iii) разходите по програми на Съюза, изцяло покрити от приходи от фондове на Съюза, iv) националните разходи за съфинансиране на програми, финансирани от Съюза, v) цикличните елементи на разходите за обезщетения за безработица и vi) еднократните и други временни мерки.

2024 г., освен ако държавата членка и Комисията не се споразумеят да удължат този срок в разумни граници. В съответствие с националните си правни рамки държавите членки могат да обсъждат своите проекти на средносрочни планове с националните си парламенти, да поискат от независимите фискални институции да издадат становище и да проведат консултации със социалните партньори и други заинтересовани страни на национално равнище.

(6) През 2024 г. европейският семестър за координация на икономическите политики продължава да се развива в съответствие с прилагането на Механизма. Пълното изпълнение на плановете за възстановяване и устойчивост продължава да е от съществено значение за изпълнението на приоритетите на политиката в рамките на европейския семестър, тъй като плановете спомагат за ефективното справяне с всички или значителна част от предизвикателствата, посочени в съответните специфични за всяка държава препоръки, отправени през последните години. Специфичните за всяка държава препоръки за 2019 г., 2020 г., 2022 г. и 2023 г. продължават да бъдат еднакво актуални за плановете за възстановяване и устойчивост, които бяха преразгледани, актуализирани или изменени в съответствие с членове 14, 18 и 21 от Регламент (ЕС) 2021/241.

(7) На 29 април 2021 г. Словакия представи на Комисията своя национален план за възстановяване и устойчивост в съответствие с член 18, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/241. Съгласно член 19 от Регламент (ЕС) 2021/241 Комисията оцени целесъобразността, ефективността, ефикасността и съгласуваността на плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с насоките за оценка в приложение V към посочения регламент. На 13 юли 2021 г. Съветът прие своето решение за изпълнение за одобряване на оценката на плана за възстановяване и устойчивост на Словакия ([9]), който бе изменен на 14 юли 2023 г. съгласно член 18, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/241 за актуализиране на максималното финансово участие за безвъзмездна финансова подкрепа, както и за да бъде включена главата за REPowerEU ([10]). Отпускането на траншовете зависи от приемането на решение на Комисията, взето в съответствие с член 24, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2021/241, в което се посочва, че Словакия е изпълнила задоволително съответните ключови етапи и цели, определени в решението за изпълнение на Съвета. Задоволителното изпълнение предполага, че постигането на предходните ключови етапи и цели е запазено.

(8) В съответствие с член 4, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета ([11]) на 24 април 2024 г. Словакия представи националната си програма за реформи за 2024 г. и програмата си за стабилност за 2024 г. В съответствие с член 27 от Регламент (ЕС) 2021/241 националната програма за реформи за 2024 г. отразява също шестмесечното докладване на Словакия относно напредъка, постигнат при изпълнението на нейния план за възстановяване и устойчивост.

(9) На 19 юни 2024 г. Комисията публикува доклада за Словакия за 2024 г. В него беше оценен напредъкът на Словакия в изпълнението на съответните специфични за държавата препоръки, приети от Съвета в периода 2019 — 2023 г., и беше направен преглед на изпълнението от страна на Словакия на плана за възстановяване и устойчивост. Въз основа на този анализ в доклада за държавата бяха посочени пропуски по отношение на предизвикателствата, които не са разгледани или са само частично разгледани в плана за възстановяване и устойчивост, както и по отношение на новите и нововъзникващите предизвикателства. В него бяха оценени също напредъкът на Словакия при прилагането на Европейския стълб на социалните права и постигането на водещите цели на Съюза в областта на заетостта, уменията и намаляването на бедността, както и напредъкът в постигането на целите на Обединените нации за устойчиво развитие.

(10) Комисията извърши задълбочен преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 за Словакия. Основните констатации от извършената от службите на Комисията оценка на макроикономическите уязвимости за Словакия за целите на посочения регламент бяха публикувани през март 2024 г. На 19 юни 2024 г. Комисията стигна до заключението, че в Словакия са налице макроикономически дисбаланси. По-специално Словакия е изправена пред уязвимости, свързани с конкурентоспособността на разходите, външния баланс, пазара на жилища и задлъжнялостта на домакинствата, които продължават да съществува въпреки някои неотдавнашни подобрения, като не са предприети мерки на политиките. Словакия беше обект на задълбочен преглед през 2023 г. и уязвимостите ѝ бяха оценени като такива, които не водят до макроикономически дисбаланси, тъй като се очакваше те да намалеят в средносрочен план. Тези уязвимости са намалели, но не толкова бързо, колкото се очакваше преди една година. Освен това подобренията изглеждат циклични, тъй като структурните слабости изглежда са се затвърдили, а мерките на политиките са недостатъчни. Големият дефицит по текущата сметка се подобри през изминалата година, но се очаква да остане видимо отрицателен, което ще доведе до запазване на значително отрицателната нетна международна инвестиционна позиция. Базисната инфлация се оказа по-устойчива от очакваното и остана по-висока от средната за еврозоната, докато разходите за труд за единица продукция продължават да нарастват повече, отколкото при повечето търговски партньори. Не се очаква този ценови и разходен натиск да намалее значително през тази или следващата година, което може да попречи на подобряването на конкурентоспособността и търговския баланс. Заемите на домакинствата нараснаха значително през годините, като през 2023 г. растежът им се забави на фона на спада на ипотечните

([9]) ST 10156/21; ST 10156/21 ADD 1.

([10]) Решение за изпълнение на Съвета от 14 юли 2023 г. за изменение на Решение за изпълнение на Съвета от 13 юли 2021 г. за одобряване на оценката на плана за възстановяване и устойчивост на Словакия (ST 11205/23 INIT; ST 11205/23 ADD 1).

([11]) Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики (ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1466/oj).

кредити. Цените на жилищата са намалели, но все още са донякъде надценени и се очаква отново да се повишат, тъй като предлагането на жилища остава ограничено. Търсенето на жилища се подкрепя от мерки в областта на политиката, като например приетите наскоро облекчения за ипотечни кредити, които възпрепятстват трансмисията на паричната политика и са скъпи от фискална гледна точка. Фискалната корекция се забави и се очаква големият бюджетен дефицит да се задълбочи през настоящата година, а съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП да нарасне през 2024 г. и 2025 г. въпреки благоприятния растеж на БВП, което оказва натиск върху вътрешното търсене. Като цяло мерките на политиката не са достатъчни за преодоляване на установените уязвимости, което допринася за тяхното задълбочаване. Фискалната корекция би допринесла за намаляване на базисната инфлация и укрепване на външната позиция, както и за ограничаване на нарастването на държавния дълг; започването на процедурата при прекомерен дефицит следва да подпомогне такава корекция. Необходими са и действия за подобряване на ценовата и неценовата конкурентоспособност и за намаляване на рисковете, свързани с пазара на жилища и натрупването на задължения на домакинствата, включително чрез развиване на функциониращ пазар за отдаване на жилища под наем.

(11) В съответствие с данните, потвърдени от Евростат, дефицитът по консолидирания държавен бюджет на Словакия се е увеличил от 1,7 % от БВП през 2022 г. на 4,9 % през 2023 г., докато консолидираният държавен дълг е намалял от 57,7 % от БВП в края на 2022 г. на 56,0 % в края на 2023 г. Както бе обявено в съобщението на Комисията от 8 март 2023 г., озаглавено „Насоки за фискалната политика за 2024 г.“, през пролетта на 2024 г. Комисията предприема първата стъпка за откриване на основани на дефицита процедури при прекомерен дефицит въз основа на данните за резултатите за 2023 г. в съответствие с действащите правни разпоредби. На 19 юни 2024 г. Комисията публикува доклад, изготвен в съответствие с член 126, параграф 3 от Договора. В този доклад се прави оценка на състоянието на бюджета на Словакия, тъй като нейният дефицит по консолидирания държавен бюджет през 2023 г. надхвърля референтната стойност по Договора от 3 % от БВП. В доклада се заключава, че с оглед на тази оценка и след като разгледа становището на Икономическия и финансов комитет, изготвено съгласно член 126, параграф 4 от Договора, Комисията възнамерява да предложи през юли 2024 г. откриване на процедура при прекомерен дефицит за Словакия, като предложи на Съвета да приеме решение съгласно член 126, параграф 6 от Договора за установяване на наличието на прекомерен дефицит в Словакия.

(12) На 12 юли 2022 г. Съветът препоръча ([12]) на Словакия да предприеме мерки, за да гарантира, че през 2023 г. фискалната политика ще е разумна, по-специално като ограничи нарастването на финансираните на национално равнище първични текущи разходи под средносрочния потенциален растеж на производството ([13]), като вземе предвид продължаващата временна и целенасочена подкрепа за най-уязвимите на покачването на цените на енергията домакинства и предприятия и за хората, бягащи от Украйна. Същевременно на Словакия бе препоръчано да има готовност да адаптира текущите разходи към променящата се ситуация. На Словакия беше препоръчано също да увеличи публичните инвестиции за екологичния и цифровия преход, както и за енергийната сигурност, като вземе предвид инициативата REPowerEU, включително чрез използване на Механизма и други фондове на Съюза. Според оценките на Комисията, през 2023 г. фискалната позиция ([14]) е била експанзионистична — 6,1 % от БВП, в условията на висока инфлация. Растежът на финансираните на национално равнище първични текущи разходи (след приспадане на дискреционните мерки по отношение на приходите) през 2023 г. осигури експанзионистичен принос към фискалната позиция в размер на 3,8 % от БВП. Това включва намалените с 0,2 % от БВП разходи по целевите извънредни мерки за подкрепа в полза на домакинствата и предприятията, най-уязвими по отношение на покачването на цените на енергията, както и намалените с 0,1 % от БВП разходи за предоставяне на временна закрила на разселените лица от Украйна. Експанзионистичният принос на финансираните на национално равнище първични текущи разходи над средносрочния потенциален ръст на БВП следователно не се дължи на целевата извънредна подкрепа за домакинствата и дружествата, които са най-уязвими по отношение на повишаването на цените на енергията, и за хората, бягащи от Украйна. Експанзионистичният растеж на финансираните на национално равнище първични текущи разходи (след приспадане на дискреционните мерки по отношение на приходите) се дължи главно на нецелевите извънредни мерки в областта на енергетиката, на постоянните увеличения на заплатите и социалните обезщетения в публичния сектор, на по-високите разходи за здравеопазване и на намаляване на ставките на данъка върху добавената стойност (ДДС) за избрани стоки. В обобщение, растежът на финансираните на национално равнище първични текущи разходи през 2023 г. не е в съответствие с препоръката на Съвета от 12 юли 2022 г. Разходите, финансирани с безвъзмездни средства по Механизма и други фондове на Съюза, възлязоха на 3,2 % от БВП през 2023 г. Финансираните на национално равнище инвестиции възлязоха на 3,2 % от БВП през 2023 г., което представлява годишно увеличение от 0,8 процентни пункта в сравнение с 2022 г. Словакия финансира допълнителни инвестиции чрез Механизма и други фондове на Съюза. Тя финансира публични инвестиции за екологичния

([12]) Препоръка на Съвета от 12 юли 2022 г. относно националната програма за реформи на Словакия за 2022 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Словакия за 2022 г. (ОВ C 334, 1.9.2022 г., стр. 205).

([13]) Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2024 г. средносрочният потенциален растеж на производството на Словакия през 2023 г. се оценява на 12,4 % в номинално изражение въз основа на 10-годишния среден реален потенциален темп на растеж и дефлатора на БВП от 2023 г.

([14]) Фискалната позиция се определя като мярка за годишната промяна в основната бюджетна позиция на сектор „Държавно управление“. Нейната цел е да бъде оценен икономическият импулс, даден от фискалните политики — както тези, които са финансирани на национално равнище, така и тези, които се финансират от бюджета на Съюза. Фискалната позиция се измерва като разликата между i) средносрочния потенциален растеж и ii) промяната в първичните разходи без дискреционните мерки по отношение на приходите (и с изключение на свързаните с кризата с COVID-19 временни извънредни мерки), включително разходите, финансирани с безвъзмездна подкрепа (безвъзмездни средства) от Механизма и други фондове на Съюза. Отрицателният знак на показателя показва експанзионистична фискална политика, докато положителният знак на показателя показва рестриктивна фискална политика.

и цифровия преход и за енергийна сигурност, като например инвестиции в енергийна инфраструктура и транспорт с нулеви емисии и енергийна ефективност на сградите. Тези публични инвестиции са частично финансирани от Механизма и други фондове на Съюза.

(13) В програмата за стабилност за 2024 г. макроикономическият сценарий в основата на бюджетните прогнози предвижда реалният БВП да нарасне с 2,0 % през 2024 г. и с 3,1 % през 2025 г., като същевременно предвижда инфлацията (измерена с хармонизирания индекс на потребителските цени (ХИПЦ) да бъде 3,2 % през 2024 г. и 4,4 % през 2025 г. Очаква се дефицитът по консолидирания държавен бюджет да нарасне до 5,9 % от БВП през 2024 г. и да спадне до 5,4 % от БВП през 2025 г., докато съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП се очаква да се увеличи до 58,6 % до края на 2024 г. и до 59,8 % до края на 2025 г. След 2025 г. се очаква дефицитът по консолидирания държавен бюджет постепенно да намалее до 5,2 % от БВП през 2026 г. и да нарасне до 5,5 % през 2027 г. Поради това не се планира салдото по консолидирания държавен бюджет да се върне под референтната стойност за дефицита от 3 % от БВП съгласно Договора през периода на програмата. На свой ред, след 2025 г. съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП се очаква да нарасне до 63,6 % през 2026 г. и 67,8 % през 2027 г.

(14) В прогнозата на Комисията от пролетта на 2024 г. се предвижда реалният БВП да нарасне с 2,2 % през 2024 г. и с 2,9 % през 2025 г., а ХИПЦ-инфлацията да бъде 3,1 % през 2024 г. и 3,6 % през 2025 г.

(15) В прогнозата на Комисията от пролетта на 2024 г. се предвижда бюджетен дефицит от 5,9 % от БВП през 2024 г., а съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП се очаква да нарасне до 58,5 % до края на 2024 г. Увеличението на дефицита през 2024 г. отразява главно продължението на съществуващите мерки за подкрепа във връзка с цените на енергията и нови мерки, с които се увеличават разходите, като например постоянно увеличение на 13-ата пенсия, увеличаване на разходите за здравеопазване, създаване на ново Министерство на туризма и спорта, изменение на Закона за образованието, с което се въвежда законово право на прием в детска градина за деца на възраст над 3 години и се подобряват правата на децата със специални образователни потребности, както и въвеждане на договори въз основа на резултатите в държавните университети. Според оценките на Комисията фискалната позиция се очаква да бъде рестриктивна — с 1,4 % от БВП през 2024 г.

(16) Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2024 г. разходи в размер на 1,2 % от БВП се очаква да бъдат финансирани с безвъзмездна подкрепа („безвъзмездни средства“) от Механизма през 2024 г. в сравнение с 0,5 % от БВП през 2023 г. Разходите, финансирани с безвъзмездни средства от Механизма, ще продължат да дават възможност за висококачествени инвестиции и реформи за повишаване на производителността без пряко въздействие върху салдото или дълга по консолидирания държавен бюджет на Словакия.

(17) На 14 юли 2023 г. Съветът препоръча ([15]) на Словакия да гарантира разумна фискална политика, по-специално като ограничи номиналното увеличение на финансираните на национално равнище нетни първични разходи ([16]) през 2024 г. до не повече от 5,7 %. Когато изпълняваха своите бюджети за 2023 г. и изготвяха своите проекти на бюджетни планове за 2024 г., държавите членки бяха приканени да вземат предвид факта, че Комисията ще предложи на Съвета да бъдат открити основани на дефицита процедури при прекомерен дефицит въз основа на данните за резултатите за 2023 г. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2024 г. нетните първични разходи на Словакия, финансирани на национално равнище, се очаква да се увеличат с 6,2 % през 2024 г., което е над препоръчания максимален темп на растеж. Това превишение на разходите над препоръчания максимален темп на растеж на нетните първични разходи, финансирани на национално равнище, съответства на 0,2 % от БВП през 2024 г. Съществува риск това да не съответства изцяло на препоръките на Съвета.

(18) Освен това Съветът препоръча на Словакия да предприеме действия за постепенно прекратяване на действащите извънредни мерки за енергийна подкрепа, като използва съответните икономии, за да намали бюджетния дефицит възможно най-скоро през 2023 г. и 2024 г. Съветът препоръча също така, ако нови увеличения на цените на енергията налагат нови или запазване на съществуващи мерки за подкрепа, Словакия да гарантира, че такива мерки за подкрепа са насочени към защитата на уязвимите домакинства и предприятия, че са фискално поносими и запазват стимулите за икономии на енергия. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2024 г. нетните бюджетни разходи ([17]) за извънредни мерки за енергийна подкрепа се оценяват на 2,1 % от БВП през 2023 г. и се очаква да бъдат 0,4 % през 2024 г. и 0,0 % през 2025 г. По-специално се приема, че през 2024 г. ще остане в сила таванът на цените на природния газ за домакинствата. Ако съответните икономии се използват за намаляване на бюджетния дефицит,

([15]) Препоръка на Съвета от 14 юли 2023 г. относно националната програма за реформи на Словакия за 2023 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Словакия за 2023 г. (ОВ C 312, 1.9.2023 г., стр. 233).

([16]) Нетните първични разходи се определят като финансирани на национално равнище разходи след приспадане на i) дискреционните мерки по отношение на приходите, ii) разходите за лихви, iii) цикличните разходи за безработица и iv) еднократните и други временни мерки.

([17]) Стойността представлява равнището на годишните бюджетни разходи за тези мерки, включително приходите и разходите, и когато е приложимо, след приспадане на приходите от данъци върху извънредните печалби на доставчиците на енергия.

както се препоръчва от Съвета, тези прогнози ще доведат до фискална корекция от 1,7 % от БВП през 2024 г., докато нетните първични разходи, финансирани на национално равнище ([18]), имат рестриктивен принос към фискалната позиция от 0,2 % от БВП през същата година. Не се предвижда извънредните мерки за енергийна подкрепа да бъдат прекратени възможно най-скоро през 2023 г. и 2024 г. Съществува риск това да не съответства на препоръките на Съвета. Освен това не се очаква съответните икономии да бъдат напълно използвани за намаляване на бюджетния дефицит. Съществува риск това също да не съответства на препоръката на Съвета. Бюджетните разходи за извънредни мерки за енергийна подкрепа, насочени към защита на уязвимите домакинства и дружества, се оценяват на 0,0 % от БВП през 2024 г. (0,0 % през 2023 г.).

(19) По-конкретно Съветът препоръча на Словакия също така да запази финансираните на национално равнище публични инвестиции и да гарантира, че безвъзмездните средства от Механизма и други фондове на Съюза се усвояват ефективно, по-специално с цел насърчаване на екологичния и цифровия преход. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2024 г. финансираните на национално равнище публични инвестиции се очаква да намалеят от 3,2 % от БВП през 2023 г. до 3,0 % от БВП през 2024 г. Това намаление се дължи на приключването на програмния период 2014 — 2020 г. на структурните фондове на Съюза, като средства по тази линия бяха налични до 2023 г. Това намаляване се дължи също и на отлагането на доставката на военно оборудване до 2025 г. Като се вземат предвид тези допълнителни фактори, публичните инвестиции през 2024 г. се оценяват като съответстващи на препоръчаното от Съвета. На свой ред, публичните разходи, финансирани с приходи от фондовете на Съюза, включително безвъзмездни средства по Механизма, се очаква да намалеят от 3,2 % от БВП през 2023 г. до 2,0 % от БВП през 2024 г. Това намаление се дължи на приключването на програмния период 2014 — 2020 г. на структурните фондове на Съюза, като средства по тази линия бяха налични до 2023 г.

(20) Въз основа на мерките на политиката, известни към крайната дата на изготвяне на прогнозата, и при условие че политиката остане непроменена, в прогнозата на Комисията от пролетта на 2024 г. се предвижда бюджетен дефицит от 5,4 % от БВП през 2025 г. Понижаването на дефицита през 2025 г. отразява най-вече по-големите приходи поради по-високия номинален БВП на фона на по-високата инфлация. Съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП се очаква да нарасне до 59,9 % до края на 2025 г. Разумната фискална политика следва да допринесе за намаляване на базисната инфлация, която е доста над средната за еврозоната и би могла да доведе до загуба на конкурентоспособност, ако продължи, както и за укрепване на външната позиция.

(21) За данъчната система на Словакия би бил благоприятен данъчен микс, насочен към растежа, за да се повишава участието на пазара на труда, като същевременно се насърчават опазването на околната среда и устойчивостта на публичните финанси и се засилва справедливостта. В момента данъците върху доходите от труд, изразени като процент от общите данъци, са петите по големина в Съюза с 52,4 %. В Словакия за хората с по-ниски доходи данъчната тежест е сравнително висока, което води до липса на желание за участие на пазара на труда при условия, в които облагането на доходите от труд е по-малко прогресивно от средното за Съюза. Публичните приходи и условията на труд се влияят отрицателно от голямата разлика в данъците, социалноосигурителни вноски и задължителните неданъчни плащания между наетите лица и самостоятелно заетите лица, което води до най-високия дял на самостоятелно заети лица, които показват характеристики на зависимост в Съюза. В Словакия приходите от постоянното данъчно облагане на недвижимото имущество изостават от тези в Съюза, като възлизат на едва 0,4 % от БВП, в сравнение със средното за Съюза ниво от 1 %. Несъответствието произтича от словашката система за данъчно облагане на базата на площ, при която данъците се изчисляват въз основа на размера на имота, а не на пазарната му стойност, което води до застой в данъчните приходи, въпреки че цените на жилищата са се повишили през последните години. В областта на екологичното данъчно облагане Словакия се представи изключително добре през 2022 г., като надмина средното за Съюза ниво в екологичното данъчно облагане както спрямо БВП, така и като дял от общото данъчно облагане. Това обаче се дължи най-вече на стабилните приходи от енергийното данъчно облагане, произлизащи от значителна данъчна основа. И обратно, приходите от данъци върху транспорта, замърсяването и ресурсите са под средните за Съюза, което показва, че има възможност да се засили прилагането на принципа „замърсителят плаща“. Въпреки настъпилите отчетливи подобрения през последните години, пропуските в спазването на законодателството относно ДДС продължават да бъдат над средното за Съюза. Въпреки това Словакия успя да ги намали значително от 2010 г. до 2021 г. благодарение на задължителното докладване на информация за всички вътрешни сделки и сделки в рамките на Съюза, въведено през 2014 г., съчетано с по-широкото прилагане на механизма за обратно начисляване. Действия за рационализиране на системата за данъчно облагане, на социалноосигурителната система и на системата за задължителните неданъчни плащания, заедно с мерки за намаляване на административните разходи и разходите за спазване на изискванията, могат да увеличат публичните приходи и да подпомогнат устойчивостта на публичните финанси. През последните години Словакия въведе няколко нецелеви мерки с потенциално неблагоприятно въздействие, например върху цените на недвижимите имоти и ценовата конкурентоспособност, което също води до несправедливо разпределение на ресурсите. Освен това незадоволителното изпълнение на извършените прегледи на разходите в рамките на бюджетния процес възпрепятства използването на набелязаните икономии, които биха могли да бъдат от полза за публичните финанси. Освен това по-нататъшното подобряване на цифровизацията на данъчната администрация, особено в областта на електронното

([18]) Този принос се измерва като промяната в първичните разходи на сектор „Държавно управление“, след приспадане на: i) допълнителното въздействие върху бюджета на дискреционните мерки по отношение на приходите, ii) еднократните разходи, iii) цикличните разходи за безработица, както и iv) разходите, финансирани с безвъзмездна подкрепа (безвъзмездни средства) от Механизма и други фондове на Съюза, спрямо средносрочния (10-годишен) среден темп на растеж на потенциалния номинален БВП, изразен като съотношение към номиналния БВП.

фактуриране и предварителното попълване на данъчните декларации, би могло да спомогне за още по-голямо намаляване на пробойните в данъчната система, за улесняване на спазването на данъчното законодателство и за намаляване на разходите, свързани с него.

(22) В съответствие с член 19, параграф 3, буква б) от Регламент (ЕС) 2021/241 и критерий 2.2 от приложение V към него планът за възстановяване и устойчивост включва широк набор от взаимно подсилващи се реформи и инвестиции, които трябва да бъдат изпълнени до 2026 г. Очаква се тези реформи и инвестиции да спомогнат за ефективното справяне с всички или със значителна част от предизвикателствата, посочени в съответните специфични за държавата препоръки. В този кратък срок бързото и ефективно изпълнение на плана за възстановяване и устойчивост, включително на главата за REPowerEU, е от съществено значение за повишаване на дългосрочната конкурентоспособност на Словакия по време на екологичния и цифровия преход, като същевременно се гарантира социална справедливост. За да бъдат изпълнени ангажиментите по плана за възстановяване и устойчивост до август 2026 г., от съществено значение е Словакия да продължи изпълнението на реформите и да ускори инвестициите чрез преодоляване на съответните предизвикателства, като същевременно осигури ефективно управление и стабилен административен капацитет. Словакия е изправена пред различни препятствия, които пречат на успешното изпълнение на плана за възстановяване и устойчивост, като съществува риск да не бъдат реализирани няколко големи инвестиционни проекта. Реализирането на инвестициите се забавя, особено в областта на здравеопазването, санирането на сгради, декарбонизацията на промишлеността, опазването на природата и управлението на водите. Някои от текущите реформи също не се изпълняват по план, например в областта на ландшафтното планиране, и биха могли да създадат допълнителни пречки. По отношение на публичната администрация в Словакия се наблюдават ниска структурна ефективност и липса на административен капацитет на различни равнища на управление за осъществяване на комплексни реформи и инвестиции. Други пречки, които трябва да бъдат преодолени, са свързани например с процедурите за възлагане на обществени поръчки и дългите процедури за издаване на разрешителни, което води до значителни забавяния. Систематичното участие на местните и регионалните органи, социалните партньори, гражданското общество и други съответни заинтересовани страни продължава да бъде от съществено значение, за да се гарантира широка ангажираност за успешното изпълнение на плана за възстановяване и устойчивост.

(23) Като част от междинния преглед на програмите по линия на политиката на сближаване, в съответствие с член 18 от Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета ([19]) от Словакия се изисква да направи преглед на програмата си по линия на Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Европейския социален фонд плюс (ЕСФ +), Кохезионния фонд (КФ) и Фонда за справедлив преход (ФСП) до март 2025 г., като вземе предвид, наред с другото, предизвикателствата, посочени в специфичните за държавата препоръки за 2024 г., както и на националния си план в областта на енергетиката и климата. Този преглед представлява основата за окончателното разпределение на финансирането от Съюза, включено във всяка програма. Словакия постигна напредък в прилагането на програмите по линия на политиката на сближаване и Европейския стълб на социалните права, но продължават да съществуват значителни регионални различия в икономическото и социалното развитие между столичния регион и другите региони. От решаващо значение е да се ускори изпълнението на програмите по линия на политиката на сближаване и да продължи изпълнението на договорените в програмите приоритети, които остават актуални. Особено важно е да се укрепи административният капацитет на органите на местно, регионално и национално равнище и да се подобрят партньорството и ангажираността, включително чрез по-засилено участие на заинтересованите страни от гражданското общество. Ще бъдат необходими усилия за повишаване на социалното и икономическото приобщаване на маргинализираните ромски общности чрез подобряване на условията им на живот, осигуряване на достъп до висококачествено несегрегирано образование и обучение и подпомагане на интеграцията им на пазара на труда. Същевременно е необходимо да бъдат завършени планираните инвестиции в инфраструктура за питейна вода и за отпадъчни води. Освен това планираните инвестиции в кръговата икономика, управлението на отпадъците и по-високата енергийна ефективност на обществените и жилищните сгради са от ключово значение за екологичния преход. Също толкова важно продължава да е постигането на още по-голям напредък в разработването на възобновяеми източници на енергия и декарбонизирането на икономиката. За да се преодолее дълготрайната безработица, е необходимо да бъдат засилени активните политики на пазара на труда. В тази връзка от ключово значение са ефективните схеми за преквалификация и учене за възрастни. И накрая, осигуряването на качествено и достъпно образование и грижи в ранна детска възраст за деца под 3-годишна възраст е от съществено значение за насърчаване на равенството между половете на пазара на труда и в обществото.

(24) В контекста на междинния преглед на програмите по линия на политиката на сближаване си струва да се обърне повече внимание на възможността за стимулиране на инвестициите в устойчивото използване на природните ресурси, особено като се има предвид забавянето на инвестициите в тази област от предишния програмен период. Словакия би могла също така да използва Платформата за стратегически технологии за Европа, създадена с Регламент (ЕС) 2024/795 на Европейския парламент и на Съвета ([20]), в областта на цифровите технологии и дълбокотехнологичните

([19]) Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

([20]) Регламент (ЕС) 2024/795 на Европейския парламент и на Съвета от 29 февруари 2024 г. за създаване на платформата за стратегически технологии за Европа (STEP) и за изменение на Директива 2003/87/ЕО и на регламенти (ЕС) 2021/1058, (ЕС) 2021/1056, (ЕС) 2021/1057, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 223/2014, (ЕС) 2021/1060, (ЕС) 2021/523, (ЕС) 2021/695, (ЕС) 2021/697 и (ЕС) 2021/241 (ОВ L, 2024/795, 29.2.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

иновации, чистите технологии и технологиите с ефективно използване на ресурсите, както и биотехнологиите, в подкрепа на трансформацията на промишлеността.

(25) Освен икономическите и социалните предизвикателства, разгледани в плана за възстановяване и устойчивост и други фондове на Съюза, Словакия е изправена пред няколко допълнителни предизвикателства, свързани със съдебната рамка, правната уредба за борба с корупцията, липсата на прозрачност и конкуренция в процедурите за възлагане на обществени поръчки, пазара на труда, липсата на достатъчно основни умения, липсата на приобщаване и ниските нива на записване в образованието и грижите в ранна детска възраст, както и с адаптирането към изменението на климата, опазването на природните ресурси и рамката за кръгова икономика.

(26) Последните законодателни промени, по-конкретно измененията на Наказателния кодекс и разпускането на Специалната прокуратура, предизвикаха сериозни притеснения относно независимостта и почтеността на системата на правосъдието и правоприлагането в Словакия. Без подходящи гаранции съществува риск тези промени да отслабят капацитета на системата за наказателно правосъдие и ефективността на борбата с корупцията, включително възпирането, разследването и съдебното преследване на случаи на корупция на високо равнище и случаи на измама. Съществува риск от допълнително влошаване на положението от предвиденото преструктуриране на специализираната полиция за борба с корупцията (NAKA). Освен това неотдавнашното освобождаване на няколко членове на Съдебния съвет преди изтичането на техния мандат и липсата на гаранции за осигуряване на независимостта на Съдебния съвет също пораждат безпокойство. Съществува риск тези промени да се превърнат в пречка пред стопанската и регулаторната среда на Словакия, а по този начин да навредят и на нейната конкурентоспособност.

(27) Разпокъсаната система на управление в Словакия и слабата координация между различните нива на публичната администрация пречат на стопанската среда и особено на възможността на страната ефективно да реализира политики и инвестиционни проекти. Освен това предоставянето на качествени публични услуги и финансовата независимост на администрацията на местно и регионално равнище като цяло са слаби. Това, в съчетание с факта, че продължават да се използват ускорени законодателни процедури, води до липса на предвидимост в нормативната уредба. Същевременно продължават да са налице предизвикателства, свързани с липсата на прозрачност и конкуренция при провеждането на процедури за възлагане на обществени поръчки в Словакия, въпреки че планът за възстановяване и устойчивост има за цел тези процедури да се опростят. Пример за това е фактът, че през 2023 г. 33 % от договорите за обществени поръчки са сключени с единствените участници в процедурата. В резултат на тези предизвикателства процедурите за възлагане на обществени поръчки не се използват в достатъчна степен и по стратегически начин за постигане на важни цели на политиката, като възпрепятстват напредъка по екологичния и цифровия преход, както и възможността на Словакия да повиши своя икономически потенциал. Наскоро предложените промени в нормативната уредба за възлагане на обществени поръчки и новото законодателство относно стратегическите инвестиции могат допълнително да възпрепятстват прозрачността и конкуренцията при провеждането на процедури за възлагане на обществени поръчки и съществува риск да намалеят необходимите гаранции, особено за широкомащабни инвестиции.

(28) Сравнително висок процент от малките ученици в Словакия нямат минимално ниво на владеене на основни умения в областта на математиката, четенето и природните науки. От проведеното през 2022 г. проучване на Програмата за международно оценяване на учениците на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие е видно, че Словакия е сред държавите, които се представят най-слабо по отношение на основните умения, като над 30 % от учениците са с по-ниски резултати по математика и четене и се наблюдава спад в дела на учениците с най-добри резултати, което действа като пречка за дългосрочния потенциал за иновации и конкурентоспособността на страната. Резултатите също така показват ясно изразена разлика в постиженията на учениците от неравностойно социално-икономическо положение, включително от маргинализираните ромски общности, като 62,6 % не получават основни умения по математика. Това съвпада с по-големите различия, характерни за словашката образователна система. В плана за възстановяване и устойчивост на Словакия се съдържат много мерки в областта на образованието, но той не е достатъчно конкретно насочен към увеличаване на дела на децата с основни умения. За образованието и обучението на преподавателските кадри би било благоприятно, ако бъдат насочени в по-голяма степен върху подкрепата за развитието на основни умения сред учениците. В допълнение учителската професия не е достатъчно привлекателна, за да се преодолее недостигът на квалифицирани служители, и има още какво да се направи за подобряване на качеството на образованието и обучението на учителите и за увеличаване на броя на помощник-учителите, както и възможности за взаимно обучение и наставничество. Освен това съществува голям потенциал за повишаване на броя на децата, записани в заведения за образование и грижи в ранна детска възраст (ОГРДВ), чрез увеличаване на наличието на места за ОГРДВ и насърчаване на използването им от родителите. Макар че в плана за възстановяване и устойчивост на Словакия се насърчава повишаването на процента на записване на децата от 3-годишна възраст, по данни на Евростат ([21]) само 1 % от всички деца на възраст под 3 години са участвали в ОГРДВ през 2023 г., което е най-ниският процент на записване в Съюза. Повишаването на участието в ОГРДВ спомага за по-добрата подготовка на децата да усвояват умения по-късно в живота, намалява преждевременното напускане на училище и насърчава участието на пазара на труда на родителите, по-специално на жените.

([21]) Проучване на EU-SILC.

(29) Според прогнозите нетните поглъщания на въглерод в Словакия в секторите на земеползването, промените в земеползването и горското стопанство ще намалеят значително, поради което страната няма да постигне целта си от - 6 821 kt еквивалент на $CO_2$ до 2030 г. съгласно Регламент (ЕС) 2018/841 на Европейския парламент и на Съвета ([22]). Това върви успоредно с недостатъчната оценка на Словакия на рисковете, свързани с изменението на климата, и с предизвикателствата при превръщането на информацията за рисковете, свързани с изменението на климата, в практически решения. За да се обърне тази тенденция през следващите години, ще бъде важно да се ускорят мерките за адаптиране към изменението на климата, включително природосъобразни решения, и да се интегрират в съответните национални политики, да се завърши зонирането на защитените природни територии и да се насърчи устойчивото използване на природните ресурси. Същевременно са необходими допълнителни мерки на политиката за насърчаване на прехода към кръгова икономика. Словакия е изложена на риск да не изпълни целта си за 2025 г. по отношение на твърдите битови отпадъци, която през 2020 г. все още е била с 19,2 процентни пункта под целта за 2025 г. от 55 %., както и целта си за отпадъците от опаковки, която през 2020 г. е била с 5,3 процента пункта под целта за 2025 г. от 65 % ([23]). Словакия би имала полза от по-доброто управление на отпадъците от ресурси, за да се ограничи депонирането и да се увеличи повторната употреба на битови отпадъци и отпадъци от опаковки, както и от кръговото използване на материалите в промишлеността и строителството.

(30) С оглед на тясната взаимообвързаност между икономиките на държавите членки от еврозоната и колективния им принос за функционирането на Икономическия и паричен съюз, през 2024 г. Съветът препоръча на държавите членки от еврозоната да предприемат действия, включително чрез своите планове за възстановяване и устойчивост, за да изпълнят Препоръката от 2024 г. относно еврозоната. За Словакия препоръки 1, 2 и 3 спомагат за изпълнението на първата, втората, третата, четвъртата и петата препоръка, изложени в Препоръката от 2024 г. относно еврозоната.

(31) В светлината на задълбочения преглед на Комисията и заключенията ѝ относно наличието на дисбаланси, препоръките по член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са отразени в препоръки 1 и 3. Политиките, посочени в препоръка 1, спомагат за преодоляване на уязвимостите, свързани с жилищния пазар, задлъжнялостта на домакинствата и външната позиция. Политиките, посочени в препоръка 3, спомагат за преодоляване на слабостите, свързани с конкурентоспособността по отношение на разходите. Препоръки 1 и 3 допринасят както за преодоляването на дисбалансите, така и за изпълнението на препоръките, изложени в Препоръката от 2024 г. относно еврозоната, в съответствие със съображение 30,

ПРЕПОРЪЧВА на Словакия през 2024 г. и 2025 г. да предприеме следните действия:

1. Да представи своевременно средносрочния фискално-структурен план. В съответствие с изискванията на реформирания Пакт за стабилност и растеж да ограничи растежа на нетните разходи ([24]) през 2025 г. до равнище, съобразено, наред с другото, с намаляването на дефицита по консолидирания държавен бюджет до референтната стойност по Договора от 3 % от БВП и поддържането на разумно равнище на консолидирания държавен дълг в средносрочен план. Да направи данъчния микс по-ефективен, включително чрез намаляване на демотивиращите фактори на пазара на труда и по-активно използване на екологично и периодично данъчно облагане на недвижимите имоти. Да намали скъпоструващите разходни мерки, включително чрез извършване на прегледи на разходите. Да продължи да укрепва спазването на данъчното законодателство, включително чрез по-нататъшно цифровизиране на данъчната администрация. Да намали рисковете, свързани със задлъжнялостта на домакинствата, чрез подпомагане на предлагането на жилища и разширяването на пазара за отдаване под наем.

2. Да осигури ефективно управление, да засили административния капацитет за управление на средствата от Съюза, да ускори инвестициите и да поддържа динамиката на изпълнението на реформите. Да преодолее съответните предизвикателства, за да даде възможност за непрекъснато, бързо и ефективно изпълнение на плана за възстановяване и устойчивост, включително главата за REPowerEU, като осигури приключването на реформите и инвестициите до август 2026 г. Да ускори изпълнението на програмите по линия на политиката на сближаване. В контекста на междинния преглед на тези програми да продължи да се съсредоточава върху договорените приоритети, като предприеме действия, чрез които да отговори по-добре на нуждите от инвестиции във връзка с устойчивото използване на природните ресурси, като същевременно вземе предвид възможностите, предоставени от инициативата „Платформа за стратегически технологии за Европа“ за подобряване на конкурентоспособността.

([22]) Регламент (ЕС) 2018/841 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. за включването на емисиите и поглъщанията на парникови газове от земеползването, промените в земеползването и горското стопанство в рамката в областта на климата и енергетиката до 2030 г. и за изменение на Регламент (ЕС) № 525/2013 и Решение № 529/2013/ЕС (ОВ L 156, 19.6.2018 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/841/oj).

([23]) ЕАОС и ЕТС/СЕ (2022). Оценка във връзка с ранното предупреждение, свързано с целите за битовите отпадъци и отпадъците от опаковки до 2025 г. (https://www.eea.europa.eu/publications/country-profiles-early-warning-assessments).

([24]) Съгласно член 2, точка 2 от Регламент (ЕС) 2024/1263 „нетни разходи“ означава публичните разходи след приспадане на разходите за лихви, дискреционните мерки по отношение на приходите, разходите по програми на Съюза, изцяло покрити от приходи от фондове на Съюза, националните разходи за съфинансиране на програми, финансирани от Съюза, цикличните елементи на разходите за обезщетения за безработица, както и еднократните и други временни мерки.

3. Да повиши ефективността, независимостта и почтеността на съдебната и антикорупционната система, включително чрез осигуряване на подходящи гаранции за ефективното разследване и наказателно преследване по дела за корупция на високо равнище. Да подобри конкурентоспособността и производителността, включително чрез осигуряване на прозрачност и конкуренция в процедурите за възлагане на обществени поръчки, за да се насърчи доброто управление и да се повиши ефективността на публичните разходи. Да засили преподаването на основни умения, включително за деца в неравностойно положение, като например деца от маргинализираните ромски общности, и да повиши предлагането и използването на достъпно висококачествено образование и грижи в ранна детска възраст за децата под 3-годишна възраст. Да подобри управлението на отпадъците от ресурси и повторното използване на битови отпадъци и отпадъци от опаковки, както и опазването на природните ресурси чрез интегриране на природосъобразни решения и завършване на зонирането на защитените природни територии.

Съставено в Люксембург на 21 октомври 2024 година.

*За Съвета*

*Председател*

NAGY I.